

עירובין צה

שאלה: והא דאמר רב יהודה: קורה ארבעה מתיר בחורבה, ורב נחמן אמר רבה בר אבוח: קורה ארבעה מתיר במים, מני? **תשובה:**

- להך לישנא דאמרת בעשר לא פליגי: בעשר, ודברי הכל.
- להך לישנא דאמרת בעשר פליגי: כרב.

הצעה: לימא אביי ורבה בפלוגתא דרב ושמואל קמיפליגי, דאיתמר: סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין - כשירה,

רבי	אביי	
פסולה	כשירה	אין לה פצימין תיאום לשיטות רב ושמואל דחיה
כשמואל - לא אמר פי תקרה יורד וסותם	כרב - פי תקרה יורד וסותם	
אליבא דשמואל כולי עלמא לא פליגי		
ורבא - עד כאן לא קאמר רב התם, אלא דהני מחיצות לאכסדרה עבידי. אבל הכא, דהני מחיצות לאו לסוכה עבידי - לא	אביי כרב	

רבי יוסי אומר: אם מותרין לאותו שבת - מותרין לעתיד לבא, ואם אסורין לעתיד לבא - אסורין לאותו שבת **שאלה:** איבעיא להו רבי יוסי לאסור, או להתיר? **תשובה:** אמר רב ששת: לאסור. וכן אמר רבי יוחנן: לאסור. **חיזוק:** תניא נמי הכי, **אמר רבי יוסי: כשם שאסורין לעתיד לבא, כך אסורין לאותו שבת**

פסיקת הלכה: איתמר, רב חייא בר יוסף אמר: הלכה כרבי יוסי, ושמואל אמר: הלכה כרבי יהודה.

קושי על פסיקת שמואל: ומי אמר שמואל הכי!! והתנן, **אמר רבי יהודה: במה דברים אמורים, בעירובי תחומין. אבל בעירובי חצירות - מערבין בין לדעת בין שלא לדעת, לפי שזכין לאדם שלא בפניו, ואין חבין שלא בפניו.** ואמר רב יהודה אמר שמואל: הלכה כרבי יהודה. ולא עוד, אלא כל מקום ששנה רבי יהודה בעירובין - הלכה כמותו. ואמר ליה רב חנא בגדתאה לרב יהודה: אמר שמואל אפילו במבוי שניטל קורתו או לחייו? ואמר ליה: בעירובין אמרתי לך, ולא במחיצות. **תירוץ:** אמר רב ענן: לדידי מיפרשא לי מיניה דשמואל: כאן שנפרצה לכרמלית (כרבי יהודה להקל - כיון שהותרה הותרה), כאן שנפרצה לרשות הרבים (מבוי שניטל קורתו).

משנה

חכמים	רבי יהודה	
אוסרין	מטלטלין תחתיהן בשבת	הבונה עלייה על גבי שני בתים, וכן גשרים המפולשים מבוי המפולש
אוסרין	מערבין	

הבנת שיטת ר' יהודה: אמר רבה: לא תימא היינו טעמא דרבי יהודה משום דקא סבר שתי מחיצות דאורייתא. אלא משום דקסבר: פי תקרה יורד וסותם. **קושי:** איתיביה אביי: **יתר על כן אמר רבי יהודה: מי שיש לו שני בתים משני צידי רשות הרבים, עושה לחי מכאן ולחי מכאן, או קורה מכאן וקורה מכאן, ונושא ונותן באמצע. אמרו לו: אין מערבין רשות הרבים בכך!**

תירוץ: אמר ליה: מההיא - אין, מהא - ליכא למשמע מינה.

סיכום - שיטות ר' יהודה

משנה שלנו - מטלטלין תחתיהן (עלייה על גבי שני בתים וגשרים המולשים) בשבת ומערבין מבוי מפולש	תוספתא - יתר על כן אמר רבי יהודה: מי שיש לו שני בתים משני צידי רשות הרבים, עושה לחי מכאן ולחי מכאן, או קורה מכאן וקורה מכאן, ונושא ונותן באמצע.
פי תקרה יורד וסותם	שתי מחיצות דאורייתא

חיזוק לתירוץ: אמר רב אשי: מתניתין נמי דיקא, מדקתני: **ועוד אמר רבי יהודה:**

מערבין במבוי המפולש, וחכמים אוסרין.

- אי אמרת בשלמא משום דקא סבר פי תקרה יורד וסותם - היינו דקתני "ועוד".
- אלא אי אמרת משום דקא סבר שתי מחיצות דאורייתא - מאי "ועוד"!!

רבן גמליאל	תנא קמא	המוצא תפילין
שנים שנים	מכניסן זוג זוג	

במה דברים אמורים - בישנות, אבל בחדשות - פטור.

מצאן צבתים או כריכות - מחשיך עליהן ומביאן. ובסכנה - מכסן והולך לו.

רבי שמעון אומר: נותנן לחבירו, וחבירו לחבירו, עד שמגיע לחצר החיצונה.

וכן בנו - נותנו לחבירו, וחבירו לחבירו, אפילו מאה.

רבי יהודה אומר: נותן אדם חבית לחבירו, וחבירו לחבירו, אפילו חוץ לתחום. אמרו לו: לא תהלך זו

יותר מרגלי בעליה.

דיוק בשיטת תנא קמא: זוג אחד אין, טפי - לא. לימא תנן סתמא דלא כרבי מאיר?

חיזוק לדברייהם: דאי כרבי מאיר, האמר: לובש כל מה שיכול ללבוש, ועוטף כל מה שיכול לעטוף.

דתנן: ולשם מוציא כל כלי תשמישו, ולובש כל מה שיכול ללבוש, ועוטף כל מה שיכול לעטוף.

וההיא סתמא, ממאי דרבי מאיר היא? דקתני עלה: **לובש ומוציא ופושט, ולובש ומוציא ופושט,**

אפילו כל היום כולו, דברי רבי מאיר.

דחייב: אמר רבא: אפילו תימא רבי מאיר, התם דרך מלבושו כחול שוויה רבנן, והכא דרך

מלבושו כחול שוויה רבנן.

• התם דבחול כמה דבעי לביש, לענין הצלה נמי שרו ליה רבנן.

• הכא דבחול נמי זוג אחד - אין, טפי - לא, לענין הצלה נמי זוג אחד - אין, טפי - לא.

רבן גמליאל אומר: שנים שנים.

שאלה: מאי קסבר?

• אי קסבר שבת זמן תפילין הוא, זוג אחד - אין, טפי - לא.

• ואי קסבר שבת לאו זמן תפילין הוא, ומשום הצלה דרך מלבושו שרו ליה רבנן, אפילו טפי נמי!

תשובה: לעולם קסבר שבת לאו זמן תפילין הוא, וכי שרו רבנן לענין הצלה - דרך מלבוש

במקום תפילין.

קושי: אי הכי זוג אחד נמי - אין, טפי - לא!

תירוץ: אמר רב שמואל בר רב יצחק: מקום יש בראש להניח בו שתי תפילין.

קושי: הניחא דראש, דיד מאי איכא למימר?

תירוץ 1: כדרב הונא, דאמר רב הונא: פעמים שאדם בא מן השדה וחבילתו על

ראשו, ומסלקן מראשו וקושרן בזרועו.

דחייב התירוץ: אימר דאמר רב הונא, שלא ינהג בהן דרך בזיון. ראוי מי אמר?

תירוץ 2: אלא כדאמר רב שמואל בר רב יצחק: מקום יש בראש שראוי להניח

בו שתי תפילין. הכא נמי, מקום יש ביד שראוי להניח בו שתי תפילין.

הבאת ברייתא: תנא דבי מנשה: "טו יב" - זו קיבורת, "כין עיני" - זו קדקד.

הסבר דברי הברייתא: היכא? אמרי דבי רבי ינאי: מקום שמוחו של תינוק רופס.

רבן גמליאל	תנא קמא	המוצא תפילין
שנים שנים	מכניסן זוג זוג	הבסיס למחלוקת - הצעה 1
אית ליה דרב שמואל בר רב יצחק	לית ליה דרב שמואל בר רב יצחק	הצעה 2
שבת לאו זמן תפילין הוא	שבת זמן תפילין הוא	הצעה 3 - דכולי עלמא שבת
(לא) בעי כוונה	לצאת [לא] בעי כוונה	זמן תפילין

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •